

UNIDAD II

2U.A. Declinación en -a: Sustantivos y adjetivos femeninos

1. Ἔχει δ' ἀπορίαν ἢ περὶ τοῦ ἀπείρου θεωρία. (Arist. *Ph.* 3, 4; 203b 30)
2. Ἦ [...] ἄλλην ἔχεις ἰδέαν πολιτείας; (Pl. *R.* 544c 8; →LEC.III.10.2)
3. Δόξα μὲν ἀνθρώποισι κακὸν μέγα, πείρα δ' ἄριστον. (Thgn. 1, 571; →LEC.IV.1)
4. Σοφίας δὲ [...] δόξαν, οὐκ ἀλήθειαν πορίζεις. (Pl. *Phdr.* 275a; →2U.B.10)
5. Ἦ γλῶττα [...] ἐστὶν αἰτία κακῶν. (Men. *Sent.* 305; *Mon.* sect. 1, 220; →4U.A.2)
6. Γλώσσης περίπατος ἐστὶν ἀδολεσχία. (Stob. 3, 36, 4)
7. Ἀπολλοδώρα χρηστή καὶ ἄλυπε, χαίρει. (Inscr. *Funeraria*, Louvre 93 Cavenaile p. 27)
8. [...] ἀθάνατον ἢ ψυχὴ [...]. (Pl. *Phd.* 73a 2)
9. Ψυχῆς πόνος γὰρ ὑπὸ λόγου κουφίζεται. (Philem. *fr.* 207, 1)
10. Καὶ κλείεθ' ἢ θύρα μοχλοῖς. (Stob. 3, 6, 11)
11. Δίωκε δόξαν κάρετην, φεῦγε ψόγον. (Men. *Sent.* 192; *Mon.* sect. 1, 135)
12. Αἶ μὲν ἡδοναὶ θνηταί, αἶ δ' ἀρεταὶ ἀθάνατοι. (Periander ap.Stob. 3, 1, 172, 96)
13. Αἶ συμφοραὶ τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσι καὶ οὐκὶ οἱ ἄνθρωποι τῶν συμφορῶν. (ex: *Hdt.* 7, 49, 3; Stob. 4, 34, 64)
14. Μὴ εἰς πέτρας τε καὶ λίθους σπεῖρειν. (Clem. *Al. Paed.* 2, 10, 90, 4, 4)

LECTURAS II.1. — La armonía

1. ἡ γὰρ ἀρμονία συμφωνία ἐστίν, συμφωνία δὲ ὁμολογία [...] (Pl. *Smp.* 187b 4)
2. καὶ ἔστιν αὖ μουσικὴ περὶ ἀρμονίαν καὶ ῥυθμὸν ἐρωτικῶν ἐπιστήμη. (Pl. *Smp.* 187c 5)
3. [...] ὥσπερ ἀρμονίαν τόξου τε καὶ λύρας. (Pl. *Smp.* 187a 6; → LEC.V.6)
4. [...] παλίντροπος ἀρμονίη ὄκωσπερ τόξου καὶ λύρης. (Heraclit. B 51)

LECTURAS II.2. — τὸ ἔργον τοῦ ἀνθρώπου (1)

1. <ψυχὴ> ἔστι γὰρ οἶον ἀρχὴ τῶν ζώων. (Arist. *de An.* 402a 6)
  2. εἰ δ' ἐστὶν ἔργον ἀνθρώπου ψυχῆς ἐνέργεια κατὰ λόγον ἢ μὴ ἄνευ λόγου, [...] (Arist. *EN.* 1098a 7)
  3. εἰ δ' οὕτω, τὸ ἀνθρώπινον ἀγαθὸν ψυχῆς ἐνέργεια γίνεται κατ' ἀρετὴν, (Arist. *EN.* 1098a 16)
- FC: εἰ δ' ἐστὶν ἔργον ἀνθρώπου ψυχῆς ἐνέργεια κατὰ λόγον ἢ μὴ ἄνευ λόγου, τὸ δ' αὐτὸ φάμεν ἔργον εἶναι τῷ γένει τοῦδε καὶ τοῦδε σπουδαίου, ὥσπερ κιθαριστοῦ καὶ σπουδαίου κιθαριστοῦ, καὶ ἀπλῶς δὴ τοῦτ' ἐπὶ πάντων, προστιθεμένης τῆς κατὰ τὴν ἀρετὴν ὑπεροχῆς πρὸς τὸ ἔργον· κιθαριστοῦ μὲν γὰρ κιθαρίζειν, σπουδαίου δὲ τὸ εὖ· εἰ δ' οὕτως, ἀνθρώπου δὲ τίθεμεν ἔργον ζωὴν τινα, ταύτην δὲ ψυχῆς ἐνέργειαν καὶ πράξεις μετὰ λόγου, σπουδαίου δ' ἀνδρὸς εὖ ταῦτα καὶ καλῶς, ἕκαστον δ' εὖ κατὰ τὴν οἰκείαν ἀρετὴν ἀποτελεῖται· εἰ δ' οὕτω, τὸ ἀνθρώπινον ἀγαθὸν ψυχῆς ἐνέργεια γίνεται κατ' ἀρετὴν, εἰ δὲ πλείους αἱ ἀρεταί, κατὰ τὴν ἀρίστην καὶ τελειοτάτην. ἔτι δ' ἐν βίῳ τελείω. (Arist. *EN* 1098a 7-18 → LEC.III.13.)
4. ἀρχὴ μὲν οὖν καὶ οἶον ψυχὴ ὁ μῦθος τῆς τραγωδίας. (Arist. *Po.* 1450a 38)

LECTURAS II.3. — La naturaleza política del hombre según Aristóteles (2)

1. **μάλιστα δὲ κατὰ φύσιν ἔοικεν ἡ κόμη ἀποικία οἰκίας εἶναι, [...]**
(Arist. *Pol.* 1, 2, 6; 1252b 16)
2. **πᾶσα γὰρ οἰκία βασιλεύεται ὑπὸ τοῦ πρεσβυτάτου, ὥστε καὶ αἱ ἀποικίαι, διὰ τὴν συγγένειαν.**
(Arist. *Pol.* 1, 2, 6; 1252b 20)
- FC: **μάλιστα δὲ κατὰ φύσιν ἔοικεν ἡ κόμη ἀποικία οἰκίας εἶναι, οὗς καλοῦσιν τινες ὁμογάλακτας, παιδάς τε καὶ παίδων παῖδας, διὸ καὶ τὸ πρῶτον ἐβασιλεύοντο αἱ πόλεις, καὶ νῦν ἔτι τὰ [20] ἔθνη: ἐκ βασιλευομένων γὰρ συνήλθον: πᾶσα γὰρ οἰκία βασιλεύεται ὑπὸ τοῦ πρεσβυτάτου, ὥστε καὶ αἱ ἀποικίαι, διὰ τὴν συγγένειαν.**
(Arist. *Pol.* 1, 2, 6; 1252b 16-20)
3. **[...] φανερόν [...] ὅτι ὁ ἄνθρωπος φύσει πολιτικὸν ζῷον.**
(Arist. *Pol.* 1, 2, 9-10; 1253a 2)
- FC: Ἐκ τούτων οὖν φανερόν ὅτι τῶν φύσει ἡ πόλις ἐστὶ, καὶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος φύσει πολιτικὸν ζῷον, καὶ ὁ ἄπολις διὰ φύσιν καὶ οὐ διὰ τύχην ἦτοι φαῦλος ἐστίν, ἢ κρείττων ἢ ἄνθρωπος· ὡσπερ καὶ ὁ ὕψ' Ὀμήρου λοιδορηθεὶς “ἀφρήτωρ ἄθήμετος ἀνέστιος”· ἅμα γὰρ φύσει τοιοῦτος καὶ πολέμου ἐπιθυμητῆς, ἅτε περ ἄζυξ ὢν ὡσπερ ἐν πεττοῖς.
(Arist. *Pol.* 1, 2, 9-10; 1253a 1-7)
4. **διότι δὲ πολιτικὸν ὁ ἄνθρωπος ζῷον πάσης μελίττης καὶ παντός ἀγελαίου ζώου μᾶλλον, δῆλον.**
(Arist. *Pol.* 1, 2, 10; 1253a 7-9)
5. **λόγον δὲ μόνον ἄνθρωπος ἔχει τῶν ζώων· ἢ μὲν οὖν φωνὴ τοῦ λυπηροῦ καὶ ἡδέος ἐστὶ σημεῖον, διὸ καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει ζῳοῖς.**
(Arist. *Pol.* 1, 2, 10-11; 1253a 9-13)

FC: [...] ὡςπερ ἐν πεττοῖς. διότι δὲ πολιτικὸν ὁ ἄνθρωπος ζῶν πάσης μελίττης καὶ παντὸς ἀγελαίου ζῶου μᾶλλον, δῆλον. οὐθὲν γάρ, ὡς φαμέν, μάτην ἢ φύσις ποιεῖ· λόγον δὲ μόνον ἄνθρωπος ἔχει τῶν ζῶων· 10 ἢ μὲν οὖν φωνὴ τοῦ λυπηροῦ καὶ ἡδέος ἐστὶ σημεῖον, διὸ καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει ζῳοῖς. (Arist. *Pol.* 1, 2, 10-11; 1253a 7-13)

LECTURAS II.4. — *Ex Aeschylō* (2)

1. [...] γλώσση ματαία ζημία προστρίβεται [...] (Aesch. *Pr.* 329)

FC: <᾿Ωκεανός>
καὶ νῦν ἐγὼ μὲν εἴμι καὶ πειράσομαι 325
ἐὰν δύνωμαι τῶνδέ σ' ἐκλύσαι πόνων·
σὺ δ' ἠσύχαζε μῆδ' ἄγαν λαβροστόμει.
ἢ οὐκ οἶσθ' ἀκριβῶς ὦν περισσόφρων ὅτι
γλώσση ματαία ζημία προστρίβεται; (Aesch. *Pr.* 325-329)

2. ὥς [...] πῶλος βιάζει καὶ πρὸς ἠνίας μάχη. (Aesch. *Pr.* 1009-1010)

FC: <᾿Ερμῆς>
λέγων ἔοικα πολλὰ καὶ μάτην ἐρεῖν·
τέγγη γὰρ οὐδὲν οὐδὲ μαλθάσση λιταῖς
ἐμαῖς· δακῶν δὲ στόμιον ὥς νεοζυγῆς
πῶλος βιάζει καὶ πρὸς ἠνίας μάχη. 1010 (Aesch. *Pr.* 1007-1010)

LECTURAS II.5. — *Ex Graeco Novo Testamento* (2)

1. Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ (NTG *Eu. Luc.* 6, 20)
2. ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται. οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα. [...] ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν. (NTG *Eu. Luc.* 6, 44-45)

FC: Οὐ γὰρ ἐστὶν δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν, οὐδὲ πάλιν δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. (NTG Eu. Luc. 6, 43-45)

3. **διδάσκαλε, [...] οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις·** (NTG Eu. Marc. 12, 14)

FC: Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινες τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ. καὶ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· **διδάσκαλε**, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, **οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις·** ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ; δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν; ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς· Τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, Καίσαρος. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἐξεθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ. (NTG Eu. Marc. 12, 13-17)

4. **διδάσκαλε, [...] ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις·** (NTG Eu. Luc. 20,21)

FC: **διδάσκαλε**, οἴδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις. 22. ἔξεστιν ἡμῶς Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὐ; 23. κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτούς· 24. Δεῖξατέ μοι δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; οἱ δὲ εἶπαν· Καίσαρος. 25. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τοίνυν ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. 26. καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν. (NTG Eu. Luc. 20, 21-26)

LECTURAS II.6. — *Ex Graeco Novo Testamento* (3)

1. **εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται,** [...] (NTG Ep. Cor. I, 15, 32)
2. **πὼς ἐγείρονται οἱ νεκροί;** (NTG Ep. Cor. I, 15, 35)
3. **ἀλλὰ ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων. 41 ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης,** [...] (NTG Ep. Cor. I, 15, 40-41)
4. **σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· 43 σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ·** (NTG Ep. Cor. I, 15, 42-43)
5. **46 ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικὸν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. 47 ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ. 48 οἶος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἶος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι·** (NTG Ep. Cor. I, 15, 46-48)

FC: **εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται,** φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. 33. μὴ πλανᾶσθε·

φθείρουσιν ἡθῆ χρηστὰ ὁμιλίας κακαί. <Menander *Thais*; fr. 218>

34 ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἀμαρτάνετε· ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινες ἔχουσιν· πρὸς ἐντροπὴν ὑμῶν λαλῶ. 34 Ἀλλὰ ἐρεῖ τις· **πὼς ἐγείρονται οἱ νεκροί;** ποῖω δὲ σώματι ἔρχονται; 36 ἄφρων, σὺ δὲ σπείρεις οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ· 37 καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ τύχοι σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν· 38 ὁ δὲ θεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστω τῶν σπερμάτων ἴδιον σῶμα. 39 οὐ πᾶσα σὰρξ ἢ αὐτὴ σὰρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ σὰρξ πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων. 40 καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· **ἀλλὰ ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων. 41 ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων·** ἀστὴρ γὰρ ἀστὴρος διαφέρει ἐν δόξῃ. 42 Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. **σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· 43 σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ·**

σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· 44 σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. εἰ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν. 45 οὕτως καὶ γέγραπται· ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιούν. 46 **ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν.** 47 ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ. 48 οἶος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἶος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι·

(NTG Ep. Cor. I, 15, 32-48; cont. LEC.II.18.)

LECTURAS II.7. —Un consejo en Delfos

ἐγγύη· πάρα δ' ἄτη.

(Pl. Chrm. 165a 3)

FC: οὕτω μὲν δὴ ὁ θεὸς προσαγορεύει τοὺς εἰσιόντας εἰς τὸ 164e 2
 ἱερὸν διαφέρον τι ἢ οἱ ἄνθρωποι, ὡς διανοούμενος ἀνέθηκεν
 ὁ ἀναθεὶς, ὡς μοι δοκεῖ· καὶ λέγει πρὸς τὸν ἀεὶ εἰσιόντα οὐκ
 ἄλλο τι ἢ Σωφρόνει, φησίν. αἰνιγματωδέστερον δὲ δὴ, ὡς 5
 μάντις, λέγει· τὸ γὰρ Γνώθι σαυτόν καὶ τὸ Σωφρόνει ἔστιν
 μὲν ταῦτόν, ὡς τὰ γράμματα φησιν καὶ ἐγώ, τάχα δ' ἂν τις 165a
 οἰηθεῖ ἄλλο εἶναι, ὃ δὴ μοι δοκοῦσιν παθεῖν καὶ οἱ τὰ
 ὕστερον γράμματα ἀναθέντες, τό τε Μηδὲν ἄγαν καὶ τὸ
 Ἐγγύη πάρα δ' ἄτη. καὶ γὰρ οὗτοι συμβουλὴν φήθησαν εἶναι
 τὸ Γνώθι σαυτόν, ἀλλ' οὐ τῶν εἰσιόντων [ἔνεκεν] ὑπὸ τοῦ 5
 θεοῦ πρόσρησιν· εἶθ' ἵνα δὴ καὶ σφεῖς μηδὲν ἦττον
 συμβουλὰς χρησίμους ἀναθεῖεν, ταῦτα γράψαντες ἀνέθεσαν. (Pl. Chrm. 164e 2 -165a 7)

EJERCITACIÓN 2U.A

1. **Περίανδρος, ὁ Κυψέλου υἱός [...] τὴν βασιλείαν [...] κατὰ πρεσβείον παραλαμβάνει.** (Nic. Dam. fr. 59, 1)
2. **Νύμφη δ' ἄπροικος οὐκ ἔχει παρρησίαν.** (Men. Sent. 517; Mon. sect. 1, 371)

3. [...] εὔχεται ταῖς Νύμφαις [...] (Longus 1, 6, 1, 5)
4. Οἶχομαι, Νύμφαι φίλαι, [...] (Longus 1,14,3,4)
5. Λύπης ἰατρός ἐστὶν ἀνθρώποις λόγος. (Men. fr. 559, 1)
6. Ὅπλον μέγιστόν ἐστιν ἡ ἀρετὴ βροτοῖς. (Men. Sent. 582)
7. Πιστὸν γῆ, ἄπιστον θάλασσα. (Ex: Pittacus, ap. D. L. 1, 77, 9)
8. ἴσον ἐστὶν ὄργῃ καὶ θάλασσα καὶ γυνή. (Men. Sent. 371; Mon. sect. 1, 264)
9. Ἱερὸν ἀληθῶς ἐστὶν ἡ συμβουλία. (Men. Sent. 356; Mon. sect. 1, 256)
10. εἰμὶ νεκρός· νεκρὸς δὲ κόπρος, γῆ δ' ἡ κόπρος ἐστίν·
εἰ δὴ γῆ θεός ἐστ', οὐ νεκρός, ἀλλὰ θεός· (Epich. B 64)
11. Ἄνθρωπός εἰμι, συμφορῶν τ' ἀνθρωπίνων οὐκ ἀλλότριος.
(Men. fr. 140 A Cavenaile p. 31)
12. Θνητός εἰμι, συμφορῶν τ' ἀνθρωπίνων οὐκ ἀλλότριος.
(Men. fr. 1105 A Cavenaile, p. 31)
13. Ἰδίας νόμιζε τῶν φίλων τὰς συμφοράς. (Men. Sent. 370; Mon. sect. 1, 263)
14. ἐξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταρασσεται· [...] (Sol. 12, 1)
15. Περγαμηναί: αἱ μεμβρᾶναι, αἱ δέρρεις. (Sud. s.v. Περγαμηναί, Lexicon, Π, 1034, 1)

2U.B. Declinaciòn en -a: Sustantivos masculinos en -ας y en -ης

1. Ὁ μὲν ἰατρὸς φαρμάκοις μεταβάλλει, ὁ δὲ σοφιστὴς λόγοις. (Pl. *Tht.* 167a 5)
2. Ἀναξίμανδρος Πραξιάδου Μιλήσιος φιλόσοφος.
(Sud. s.v. Ἀναξίμανδρος, *Lexicon*, α, 1986, 1)
3. [...] λησταὶ ἦσαν οἱ νησιῶται [...] (Th. 1, 8, 1)
4. Χαῖρ', ὦ δέσποτα. (Ar. *Ra.* 272)
5. Καὶ ἔξαπίνης [...] οἱ στρατιῶται φέρουσι λίθους [...] (X. *An.* 4, 7, 25, 3)
6. Λυσανίας Λυσίου Θορίκιος. (Cavenaile, p. 27: Michel *Inscr.* 1784)
7. Λυσίας Λυσανίου Θορίκιος. (Cavenaile, p. 27: Michel *Inscr.* 1785)
8. [...] Πρόξενος [...] μαθητὴς μὲν Γοργίου τοῦ Λεοντίνου, φίλος δὲ Κύρω.
(D.L. 2, 49, 8)
9. Λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρός· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ
τοῦ ἀνθρώπου τούτου; (NTG *Eu. Io.* 18, 17)
10. Σοφίας δὲ τοῖς μαθηταῖς δόξαν, οὐκ ἀλήθειαν πορίζεις. (Pl. *Phdr.* 275a)
11. Ἐν μὲν τῇ Ἀσίᾳ Πέρσαι μὲν ἄρχουσιν, ἄρχονται δὲ Σύροι καὶ Φρύγες καὶ
Λυδοί· ἐν δὲ τῇ Εὐρώπῃ Σκύθαι μὲν ἄρχουσι, Μαιῶται δὲ ἄρχονται·
(X. *Mem.* 2, 1, 10, 4)

LECTURAS II.8. — Lo inevitable (1)

1. **Σόλων· Ἐξηκεστίδου, Ἀθηναῖος, φιλόσοφος, νομοθέτης καὶ δημαγωγός.**

(Sud. s.v. Σόλων, *Lexicon*, S, 776, 1)

2. **Μοῖρα δέ τοι θνητοῖσι κακὸν φέρει ἠδὲ καὶ ἐσθλόν.**

δῶρα δ' ἄφυκτα θεῶν γίγνεται ἀθανάτων·

(Sol. *fr.* 13, 63-64 Bergk; Sol. *fr.* 1, 63-64 D)

3. **οὕτω δημόσιον κακὸν ἔρχεται οἴκαδ' ἐκάστω·**

αὔλειοι δ' ἔτ' ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θύραι.

(Sol. *fr.* 4, 26-27 Bergk; Sol. *fr.* 3, 26-27 D)

4. [...] **ἀνάγκη δ' οὐδὲ θεοὶ μάχονται.**

(Pl. *Prt.* 345d 5; cf. Simon. 37, 1, 30; *PMG* 542, 29-30; *GL* III 542, 29-30)

5. **Necessitatem ne dii quidem superant.**

(Tosi 502; Walther 16293 a)

6. **Si enim nihil fit extra fatum, nihil levare re divina potest. Hoc sentit Homerus, cum querentem Iovem inducit, quod Sarpedonem filium a morte contra fatum eripere non posset. Hoc idem significat Graecus ille in eam sententiam versus: Quod fore paratum est, id summum exsuperat Iovem.**

(Cic. *Div.* 2, 25, 2-8)

7. **Diutius accusare fata possumus, mutare non possumus: stant dura et inexorabilia; nemo illa conuicio, nemo fletu, nemo causa mouet; nihil umquam ulli parcunt nec remittunt. Proinde parcamus lacrimis nihil proficientibus;**

(Sen. *Dial.* 11, 4, 1-2)

8. **Fata nos ducunt et quantum cuique temporis restat prima nascentium hora disposuit. Causa pendet ex causa, privata ac publica longus ordo rerum trahit: ideo fortiter omne patiendum est quia non, ut putamus, incidunt cuncta sed veniunt.**

(Sen. *dial.* 1, 5, 7)

9. [ ] θεὸς μὲν αἰτίαν φύει βροτοῖς,

[...]

(Aesch. [*Niobe*]; fr. 154a, 15 Radt; fr. 156 Nauck)

FC1: τὴν δὲ τῶν ὄρκων καὶ σπονδῶν σύγχυσιν, ἣν ὁ Πάνδαρος συνέχεεν, ἕάν τις φῆ δι' Ἀθηνᾶς τε καὶ Διὸς γεγονέναι, οὐκ ἐπαινεσόμεθα, οὐδὲ θεῶν ἔριν τε καὶ κρίσιν διὰ Θέμιτός τε καὶ Διός, οὐδ' αὖ, ὡς Αἰσχύλος λέγει, ἑατέον ἀκούειν τοὺς νέους, ὅτι –

θεὸς μὲν αἰτίαν φύει βροτοῖς,

ὅταν κακῶσαι δῶμα παμπήδην θέλη.

ἀλλ' ἕάν τις ποιῆ ἐν οἷς ταῦτα τὰ ἱαμβεῖα ἔνεστιν, τὰ τῆς Νιόβης πάθη, ἢ τὰ Πελοπιδῶν ἢ τὰ Τρωικὰ ἢ τι ἄλλο τῶν τοιούτων, ἢ οὐ θεοῦ ἔργα ἑατέον αὐτὰ λέγειν, ἢ εἰ θεοῦ, ἔξευρετέον αὐτοῖς σχεδὸν ὄν νῦν ἡμεῖς λόγον ζητοῦμεν, καὶ λεκτέον ὡς ὁ μὲν θεὸς δίκαιά τε καὶ ἀγαθὰ ἠργάζετο, οἱ δὲ ὠνίναντο κολαζόμενοι·

(Pl. R. 379e 3 – 380b 2)

FC2: [ ]δε μῆνιν τίνα φέρων Ἄμφριον

[ ]ον αἰκῶς ἐξεφύλλασεν γένος

[ ]ος ὑμᾶς· οὐ γάρ ἐστε δύσφρονες[

[ ] θεὸς μὲν αἰτίαν φύει βροτοῖς, 15

ὅταν κακῶσαι δῶμα παμπήδην θέλη

[ ]ε θνητὸν ὄντα χρῆ τὸν .[

[ ]περιστέλλοντα μὴ θρασυστομ[εῖν

(Aesch. fr. 154a, 12-18 Radt)

LECTURAS II.9. — Contar mitos (2)

Ἡσίοδός [...] καὶ Ὅμηρος [...] καὶ οἱ ἄλλοι ποιηταὶ [...]

μύθους τοῖς ἀνθρώποις [...] λέγουσι.

(Pl. R. 377d 4-6)

FC: Ἐγωγ', ἔφη· ἀλλ' οὐκ ἐννοῶ οὐδὲ τοὺς μείζους τίνας λέγεις. Οὐς Ἡσίοδός τε, εἶπον, καὶ Ὅμηρος ἡμῖν ἐλεγέτην καὶ οἱ ἄλλοι ποιηταί. οὗτοι γάρ που μύθους τοῖς ἀνθρώποις ψευδεῖς συντιθέντες ἔλεγον τε καὶ λέγουσι.

Ποίους δὲ, ἢ δ' ὅς, καὶ τί αὐτῶν μεμφομένοις λέγεις;

(Pl. R. 377d 2-7; →LEC.I.1)

2U.C. Pronombres personales

LECTURAS II.10. — ὄρη μὲν πολέων μύθων

1. Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε•

“ ὦ Ὀδυσσεῦ, τὸ μὲν οὐ τί σ' εἴσκομεν εἰσορόωντες

ἠπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπὶ κλοπον, οἷά τε πολλοὺς

βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους 365

ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας, ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο•

σοὶ δ' ἔπι μὲν μορφή ἐπέων, ἔνι δὲ φρένες ἐσθλαί,

μῦθον δ' ὡς ὅτ' ἀοιδὸς ἐπισταμένως κατέλεξας,

πάντων Ἀργείων σέο τ' αὐτοῦ κήδεα λυγρά.

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον, 370

εἴ τις ἀντιθέων ἐτάρων ἴδες, οἷ τοι ἄμ' αὐτῷ

Ἴλιον εἰς ἄμ' ἔποντο καὶ αὐτοῦ πότιμον ἐπέσπον.

νῦξ δ' ἦδε μάλα μακρὴ ἀθέσφατος· οὐδέ πω ὄρη

εὔδειν ἐν μεγάρῳ• σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα.

καὶ κεν ἐς ἠῶ διαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ 375

τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι.”

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς•

“**Ἀλκίνοε** κρεῖιον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,

ὄρη μὲν πολέων μύθων, ὄρη δὲ καὶ ὕπνου•

(*Od.* 11, 362-379)

LECTURAS II.11. — Lo inevitable (2)

1. Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἄλέξανδρος θεοειδής·
 “ Ἐκτορ, ἐπεὶ με κατ' αἴσαν ἐνεΐκεσας οὐδ' ὑπὲρ αἴσαν,
 αἰεὶ τοι κραδίη πέλεκυς ὡς ἐστὶν ἀτειρής, 60
 ὅς τ' εἶσιν διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνη
 νῆϊον ἐκτάμνησιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
ὧς σοὶ ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστί·
μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσέης Ἀφροδίτης·
οὗ τοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἔρικυδέα δῶρα, 65
 ὅσσα κεν αὐτοὶ δώσιν, ἐκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἔλοιτο·
 νῦν αὖτ' εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
 ἄλλους μὲν κάθισον Τρώας καὶ πάντας Ἀχαιοῦς,
 αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσω καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον
 συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένη καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι· 70
 ὀπότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
 κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε οἴκαδ' ἀγέσθω· (II. 3, 58-72)
2. Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·
 “μή με γύναι χαλεποῖσιν ὀνειδέσει θυμὸν ἔνιπτε·
 νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ, 440
 κείνον δ' αὖτις ἐγὼ· **πάρα γὰρ θεοὶ εἶσι καὶ ἡμῖν.**
 ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότῃτι τραπέιομεν εὐνηθέντε·
 οὐ γὰρ πώ ποτέ μ' ᾧδέ γ' ἔρωσ φρένας ἀμφεκάλυψεν,
 [...] (II. 3, 438-443)

LECTURAS II.12. — Lo inevitable (3)

1. Ἐκτωρ δ' ἔγνω ἦσιν ἐνὶ φρεσὶ φώνησέν τε·
 “ὦ πόποι ἦ μάλα δὴ με θεοὶ θάνατονδὲ κάλεσσαν·
 Διὶ φροβόν γάρ ἔγωγ' ἐφάμην ἦρωα παρεῖναι·
 ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τείχει, ἐμὲ δ' ἐξαπάτησεν Ἀθήνη.
νῦν δὲ δὴ ἐγγύθι μοι θάνατος κακός, οὐδ' ἔτ' ἄνευθεν, 300
οὐδ' ἄλλη· ἦ γάρ ῥα πάλαι τό γε φίλτερον ἦεν
 Ζηνὶ τε καὶ Διὸς υἱὶ ἐκηβόλῳ, οἷ μὲ πάρος γε
 πρόφρονες εἰρύατο· **νῦν αὐτὲ με μοῖρα κυχάνει.**
 μὴ μὰν ἀσπυδί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
 ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.” 305
 “Ὡς ἄρα φωνήσας εἰρύσσατο φάσγανον ὄξύ,
 [...] (II. 22, 296-306)
2. “stat sua cuique dies, breue et inreparabile tempus
 omnibus est uitae; sed famam extendere factis,
 hoc uirtutis opus. Troiae sub moenibus altis
 tot gnati cecidere deum, quin occidit una
 Sarpedon, mea progenies; etiam sua Turnum
 fata uocant metasque dati peruenit ad aeuū.”
 sic ait, atque oculos Rutulorum reicit aruis. (Verg. *Aen.* 10, 467-473)
3. ‘iam iam fata, soror, superant, absiste morari;
 quo deus et quo dura uocat Fortuna sequamur.
 stat conferre manum Aeneae, stat, quidquid acerbi est,

morte pati, neque me indecorem, germana, uidebis
amplius. hunc, oro, sine me furere ante furorem.'

dixit, et e curru saltum dedit ocius aruis [...] (Verg. *Aen.* 12, 676-681)

4. 'quae nunc deinde mora est? Aut quid iam, Turne, retractas?

Non cursu, saevis certandum est comminus armis.

Verte omnis tete in facies et contrahe quidquid
sive animis sive arte vales; opta ardua pennis
astra sequi clausumque cava te condere terra.'

Ille caput quassans: 'non me tua feruida terrent
dicta, ferox; di me terrent et Iuppiter hostis.'

(Verg. *Aen.* 12, 889-895)

LECTURAS II.13. — Lo inevitable (4)

Τὸν δὲ μέτ' εἰσενόησα βίην ἠρακλεΐην,

[...]

(*Od.* 11, 601)

ἔγνω δ' αἶψ' ἐμὲ κείνος, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι,

καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

ἄ δείλ', ἢ τινὰ καὶ σὺ κακὸν μόρον ἠγηλάξεις,

ὄν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο.

Ζηνὸς μὲν πάϊς ἦα Κρονίουνος, αὐτὰρ ὄϊζὺν

620

εἶχον ἀπειρεσίην· μάλα γὰρ πολὺ χείροني φωτὶ

δεδμήμην, ὁ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀέθλους. (*Od.* 11, 615-622 →LEC.III.2)

LECTURAS II.14. — La última frase de César

1. Alter e Cascis auersum uulnerat paulum infra iugulum. Caesar Cascae brachium arreptum graphio traiecit conatusque prosilire alio uulnere tardatus est; utque animaduertit undique se strictis pugionibus peti, toga caput obuoluit, simul sinistra manu sinum ad ima crura deduxit, quo honestius caderet etiam inferiore corporis parte uelata. atque ita tribus et uiginti plagis confossus est uno modo ad primum ictum gemitu sine uoce edito, etsi tradiderunt quidam Marco Bruto irruenti dixisse: **καὶ σὺ τέκνον;** exanimis diffugientibus cunctis aliquamdiu iacuit, donec lecticae impositum, dependente brachio, tres seruoli domum rettulerunt. nec in tot uulneribus, ut Antistius medicus existimabat, letale ullum repertum est, nisi quod secundo loco in pectore acceperat. (Suet. *Iul.* 82,1 – 82,3,5)

2. λέγεται δὲ ὅτι πρὸς τὸν Βροῦτον ἰσχυρῶς πατάξαντα ἔφη “καὶ σὺ, τέκνον; ” (Cassius Dio *Historiae Romanae (Xiphilini epitome)* Dindorf-Stephanus pag. 33, lin. 11)

LECTURAS II.15. — *Ex Graeco Novo Testamento* (4)

1. ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ [υἱοῦ θεοῦ]. 2 Καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἡσαΐα τῷ προφήτῃ· Ἴδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου· (NTG. *Eu. Marc.* 1, 1-2)

2. EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM

1 Initium evangelii Iesu Christi Filii Dei. 2 Sicut scriptum est in Isaia propheta: “Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam, [...] (Vulg. *Marc.* 1, 1-2)

LECTURAS II.16. — “Principium” en un texto traducido
en la Antigüedad al griego y al latín

1. **בראשית**
בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: 1 1
(*Biblia Hebraica, gen. 1, 1*)
2. **ΓΕΝΕΣΙΣ**
Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. (*LXX, gen. 1,1*)
3. **GENESIS**
In principio creavit Deus caelum et terram. (*Vulg. gen. 1,1*)
4. Tres sunt autem linguae sacrae: Hebraea, Graeca, Latina, quae toto orbe maxime excellunt. His enim tribus linguis super crucem Domini a Pilato fuit causa eius scripta. Unde et propter obscuritatem sanctarum Scripturarum harum trium linguarum cognitio necessaria est, ut ad alteram recurratur dum siquam dubitationem nominis vel interpretationis sermo unius linguae adtulerit. 4 Graeca autem lingua inter ceteras gentium clarior habetur. Est enim et Latinis et omnibus linguis sonantior. (*Isid. orig. 9, 1, 3*)
5. De historia versionis Septuaginta interpretum
Septuaginta antiqua est Iudaica in linguam Graecam versio Veteris Testamenti. Primum, ut narratur epistula Aristeae qui fuit sub Ptolemaeo II Philadelpho (annis a. Chr. n. 285-247), pars antiquissima et quae quasi fundamentum est canonis Veteris Testamenti, id est Pentateuchus, conversa est.
(*LXX, Prolegomena XXXIX*)

LECTURAS II.17. — *Ex Graeco Novo Testamento* (5)

1. **σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;** (NTG *Eu. Io.* 9, 35)
- FC: 35 Ἦκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρών αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· **σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;** 36 ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· καὶ τίς ἐστιν, κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; 37 εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. (NTG *Eu. Io.* 9, 35-37)
- 2 **ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ.** (NTG *Eu. Matt.* 14, 33)
- FC: 26 οἱ δὲ μαθηταὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμα ἐστίν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. 27 εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν [ὁ Ἰησοῦς] αὐτοῖς λέγων· θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβείσθε. 28 ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἐλθεῖν πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα· 29 ὁ δὲ εἶπεν· ἐλθέ. καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα καὶ ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 30 βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξεν λέγων· Κύριε, σῶσόν με. 31 εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; 32 καὶ ἀναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες· **ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ.** (NTG *Eu. Matt.* 14, 26-33)
3. **ναί, κύριε· [...]** **σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ [...]** (NTG *Eu. Io.* 11, 27)
4. **Ἰησοῦς ἐστίν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ,** (NTG *Eu. Io.* 20, 31)
- FC: ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι **Ἰησοῦς ἐστίν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ,** [...]. (NTG *Eu. Io.* 20, 31)
5. **ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή·** (NTG *Eu. Io.* 14, 6)
- FC: Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναί; λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· **ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή** ἢ οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. (NTG *Eu. Io.* 14, 5-6)

LECTURAS II.18. — *Ex Graeco Novo Testamento* (6)

1. **ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω·** (NTG *Ep. Cor. I*, 15, 51)

2. **ποῦ σου, θάνατε, τὸ νίκος;**

ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον;

τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, [...] (NTG *Ep. Cor. I*, 15, 55-56)

3. **Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, [...] ὁ κόπος**

ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν κυρίῳ. (NTG *Ep. Cor. I*, 15, 58)

FC: 48 **οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι·** 49 καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανοῦ. 50 Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύναται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. 51 **ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω·** πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, 52 ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίζει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. 53 δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. 54 ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος,

Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος.

55 **ποῦ σου, θάνατε, τὸ νίκος;**

ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον;

56 **τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία,** ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος·

57 τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

58 **Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι,** περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι **ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν κυρίῳ.** (NTG *Ep. Cor. I*, 15, 48-58; cont. de LEC.II.6)

LECTURAS II.19. — *Ex Graeco Novo Testamento* (7)

1. [...] ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρίνει ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. (NTG Ep. Rom. 2, 16)
2. Οὐκ εἰμι ἐλεύθερος; οὐκ εἰμι ἀπόστολος; οὐχὶ Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐώρακα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; 2 εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμι ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι. (NTG Ep. Cor. I, 9, 1-2)

LECTURAS II.20. — *Ex Graeco Novo Testamento* (8)

λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. (NTG Eu. Matt. 21, 31)

FC: 28. Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρωπος εἶχεν τέκνα δύο. καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν· τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι. 29 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐ θέλω, ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς ἀπῆλθεν. 30 προσελθὼν δὲ τῷ ἐτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἐγὼ, κύριε, καὶ οὐκ ἀπῆλθεν. 31 τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς; λέγουσιν· Ὁ πρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 32 ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐδὲ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. (NTG Eu. Matt. 21, 28-32)